

بیسائی

سۆران مامە حمەمە / كەركوك

بۇ درۆترین شەوەكانى (1/1)

ئاور مەدەوہ..

زەمان كاتزمیڤكە بەدەستى ھەموو كەسك ناكات،

ئەى رەشتەر لە مەخلوقەكانى سەردەمى كۆنكرىتى ووشە و

تەمەلتر لە میوانى جەنگەلەكانى دامەزرىنەرى خوین ھەلگشان..

تەرمك بەدە بە شانتاو ئاور مەدەوہ..

تەمەنك بنى چالى سالەوہ و ئاور مەدەوہ..

گوزگىيەك بشكىنە و ئاور مەدەوہ

خۆشەوئستىيەك بنىژە و ئاور مەدەوہ

منالى بخەوئنە و ئاور مەدەوہ

باران بخنكىنە و ئاور مەدەوہ

(ئاور)ك بتۆرىنە و ئاور مەدەوہ

ئومىدك نىيە، ئايندەمان كامەرانىيەكى رەزا گران پيشان بات..

رووناكى گوم مەكە،

سالنامە و

جەژنانە و تەورنامە و

باوئشك نامە و

رۆزگار و كاتزمیڤرە خەوتووەكەت ھەلگرە و برۆ..

لەم گوزرە بیسالىيە .. ئەى (پەپولە) خۆ تۆ دەزانى بیسالىيە

خۆ تۆ سال نانسى..

چەند شادومانى ئەى پەپولە ، سال نانسى

بۇ دىيەتە باخچەكانى وەرینەوہ ؟

بۇ دىيەتە دلئى كرمەژنەى مجیورەوہ؟

بۇ دىيەتە بیاسەكانى سەرى سالى سەھۆلەوہ؟

بۇ دېتە ناو وئىنەى يادگارېبەكانى بېابانەوہ؟

بۇ..؟

ئاخر خوش نىيە، (ئاو) وەلامى ماسى نەداتەوہ..

ھەنارىك گوى له زەنگيانە نەگرېت..

بۇ.. پايز ، له گەلاى زەردى مردن نەچېت ..!!؟

بۇ .. بۇ ماچ له يادگارى شەويكى تالى تو، قىز بكاتەوہ ئەى سال.؟

برؤ .. مەيەوہ

پەنجەرەيەك يەخەم رادەوہشېنىت و چاوم تاريكييەكەى ئەو ديو كوشتنى زات

ھەست پىدەكات

كە ژيان لاي پەنجەرەكان نەماوہ

پىويستە گولەكان بە زوير بوون له خور و

پەنجەرەش بەداخستن له (لاولاو)ى فايرؤسى ھەلبزركانى بىدەنگى سزا بدەين،

ئەوان رپيان پى گرتەم ، ئەگەرنا (با) پولىسمانەكان ،

پرچى تريفەيان كردبووہ تەناف و ساليان ئەدايە بەر خور..

لەگەل دارتەلى كارەباكانيشدا بەدەم (ملە تاتكى)وہ

دئداريان دەکرد ..

دوورويى ئالاي سەر ويستگەكانى نائوميديش نەبوايە ،

كۆترە بارىكەيەكى بى ھيوا ، سيخورى بۇ (بابانوئيل) دەکرد

كى وەك من ھەناسەى سيخناخ و

كۆكتيلى ھاورپيەتى و

گوئىلى بەختەوہرى و

(دلگەش)يى ناھەموارى بن درك و

گەشبينى له قومارخانەكانى سالدا دؤراندووہ بە مەخسەرەيى سەراب..؟

لەم خالە خەجالەتەوہ دەست پىدەكات ، ژيان،

منيش وای دەبينم.

سالم لى وون دەبېت..

كەس نىيە بەدوايدا دۆزە دۆزە بكات

عیشقم لى دەكەويت..

پەرەسپىلكەيەك شوئىنەكەيم بۇ ئاشكرا ناكات

يادەوہريم قىلپ دەبېتەوہ ..

پرتهقائىك خوى ناگوشيت، تا ليمؤيەك بوى بگرېت

رؤزىك وەسيەت بۇ سالىكم ، دەنوسيتەوہ..

هەفتەيەك ئامۇزگارى، مانگى ئەخىرى زەبىستانىم بەسائىكى تازەوۈ دەكات
قەلەفەتى پەپولە خەيران، بۇ سائىك مەست بوونى باخچە دەئىت
ئەم سال (بىسائىيە)،
لەقلەقەك وای جارد..
ژنىك وای بە كچەكەى ووت: كە ئەم سال وەرزى دلدارى نىيە و ، سالى (شوو) پىرا نەگەيشت!
تابووتىك ئەمەى چىپاند بە گوپى تەرمى شەھىدىكدا ئەم سال (بىسائىيە)!
جولانەيەك لە شارى يارى ،بە مندائىكى ووت:(كورم مەفرە)، (بىسائىيە)!
سەدەقەك بە قرخە قرخى دەرياوۈ وای ووت : (ئەم ئاومىدىيەى كەنار بىسالى پىوۈيە)!
گلۇپىك لە نىوۈ شەودا، بەدەم خەوۈو، ھاوارى بەسەر شۆستەيەكى بوراودا دەگرد (سەرى سال نابىنم، دەشكىم)!
تەلەبەيەك لە مەسجىكدا بۇ رەخلەكەى (ئەم سالمان لى ناچىتە سەر، ھەموو دەمت پىر دەكەم لە قۇبىيە بۇ (سەرى
سال))
گۇرانىيەك، لە پىرى تورە دەبىت ، ئەم جوپىنانەى لەدلى بارانەوۈ پىدەئىت:(تف لە سال ، واگەياندووتى بەم
خەراباتە..)
من سەھۇلىكەم پىم بلين (ئاو) ، ناگەمە سەرى سال دەتوۈمەوۈ..
عارەقىكەم، تا بىمىنمەوۈ ترشاوتر و كەفتەكار تر دەبم..
بىسائىيە ئەزىزم..
ئىتر بىر لە (كرىسمس) مەكەوۈ
نا.. بۇ لەمەو دوا ، نابىت بچىنە دەردەوۈ..
قولانچىكمان نابىت بۇ يارىيە ناگىنەكان،
خولەكچىكمان نامىنئىت بۇ تەماشاكردنى مانگ لە ئاوپنەى كانى
ئاي چ رۇژىكى سەختە!
ئاتوانىن (بابا نوئىل) بىينىن؟
چاوپرى دارسنەوبەرى رۇخى بەيامهينەرىك ناكەين ، خۇى بكات بە مالد و ناشتمان بكاتەوۈ
سەرھەنگىكى مپو مۇچ ، راھىبىكى مەست، سەرگردەيەكى ھەوسەر
دەبن بە (با بانوئىل)
ھەر لە ئىستاوۈ فىل لە مندالەكانمان دەكەن
ئەم سالە شەرمانەى من، ھەر رۇژىك بىت تەسلىم بە مپزوو دەبن..
ژيان بەشى شەوۈكى پى نەماوۈ ، تا من پىاسەگانم بەو سەرمايە بفرۇشم ، بە جادە پىر لە ئىنتىزارەكان..
ئىمە بەو رۇژە رووناكانەى لاي تارمايەكان بارمتەن
ئاتوانىن ، لەسەر كىلى گۇرەكان بنووسىن(ژيان مرد)
ئىمە ئاتوانىن بەرىكەوت گولەكانى(باپىرە) ئاو بەدىن
وا من بووم بە قوتبى ئاومىدى، لەم زەمھەرىرى عىشقەدا

بووم به په بیکه ر..
بووم به شه پؤل و نه گه یستم به که نار
بووم به کرپوه..
بووم به (سیمپاره) و سالیکی ژهنگاویم خاوین نه کرده وه.
چهند نا به خته وهره ئیستا،
ئهو سهولئی قیافه تی له ئهستوورایی ئاوی ئه ویندا
تووشی فقه راتی په زاره ی به له مه کان هاتووه
چهند مولحیده ، ئهو سالیکی بیه ویت
گهردن نازادی له گوناھی وهرزه هه لدره کان بکات
وهرز چهند کافره ،
بیه ویت ، به ته و قه یه که ئهستیره یه کی په راش په راش بخاته حوکمی نیگایه که ، له په رانه ووهه بو مانگ..
هفته و رۆژده کان رجه ده کرین،
ئه گهر بیه که ووه ته ماشای کاتر می ره کان دهمتی په رینه ووه له (سزا) بکه ن
ژیان وه که جارن نه ماوه
ئیستا له خوی بایی بووه ..
ناره حه ته به و گولانه ی کلپته ی به فری کاره سات له سه ر لا ده به ن
ژیان خوی پی ووتم که : نا به ختیاره به و روانینه ی
له هه وره ئه سکلییه کان خه یالی ماشو برنجی ئاسویه کی گهر دوونه وه
(بۆران) ده کان په ست ده که ن
ئهی (با)، له سه فه رکردنی گول و
راکه راکی باخچه توره مه به به دواته ووه..
ئه وان له ترسی (کات) ده کان ، (مه کان) ده کان جی گورکی ده که ن
گول چهند پاک و سه لاره ، که سالیکان نابینیت
چهند خو شگوزهرانه گول، له ورووه وه ی ، لای ئهو (سال) بوونی نییه ؟
ئهو دهردی کریسمس ناکیشیت
نازی ریچانه چاره ره شه کان نادات..
گول نازانیت درناخی ئیکس پایه ری شه و بو یه که ، بو پیر بوونی مهینه تی پایزیک بدزیت
ئهو کالفامه بیر له زور شت ناکاته وه ، وه که باخه وان و باخچه له سه ری ری که که وتوون..
ئهو ده چیته مالی بوراقی مسته به ستووه کانئیر هیی و
میوانی ره شتالهی دلر هقی ئیفلاسی دلیک به دادی تونه وه ده بیت
گله یی مه که ، ئهم سال ناتوانم کارتی پیرو زبایی وهرینی گه لا کانت بو بنیرم،
نه ناسیک ههر له خویه وه پی ووتم (ناشرینترین سه پانی دنیا ی (به تال) یی ، بمره جوانتری)

راھیبېك له بهینى دەرگای دیر هکه یه وه، ئیلنجی هیموگلوبینی ئیمان هکه ی دهدات
ئە ی سال ، تۆمان پیوه نایهت هه سودتر له (ئاو)،

راوکه ریک دهیه ویت به (خویندن) راوم بکات و بانگم دهکات (نیچیرهکان بزهیان هاتی ، هه موو رویشتین)
ئەو دهیووت: باروودهکان بخهینه میشکمانه وه ، فیشه کهکان له سه ر زارمان قاو نه دهین ، تا ئاوس بوونی گولله ..

کاژمیرهکان 12 یان تیدا نه ماوه،

12 ی ریک ره دوو که وتوو

ره دووی بیر هوهی ..

بیره وهی، ئیمه ده ژینیت

بیره وهی ، منجرمان دهکات ..

بیره وهی ، ئاینده مان لی ده شاریته وه

بیره وهی ئیمه ، (داخ) مان دهکات ..

بیره وهی له ده ریادا ده مان فرۆشی

ئهو کاته ده مان فرۆشی،

که که شتییه کان نایه نه وه بو گوزه رکردن به ته راتی نی ده ریادا

(با) یه کانیش بی که سترین ده سته واژه ی ناو دیرهکانی (ئاو) ..

له ده ریا بیسالییه و هه لکشانه کانیش روونادهن

له ره گه زنامه بیسالییه و کهس له دایک نابیت

لای غه ربان بیسالییه و نا (ئاگا) ن له وهی، گوپرستان کۆدهکانی که شف و

نیشتیمان قفلکی ژهنگاوییه وه کو سه رم ..

باوه رپم به داهۆله کان نه ماوه ، گه ر فیلی له دزیکردنی، خو شمان نه کهن

باوه رپم به جهنگاوه رانی ری (پاک) نه ماوه، گه ر نه سه بی خو یان له تاقیگهکانی پرسیاردا نه شو نه وه ..

باوه رپم به گو پر هه لکه نه کان هه یه ،

ئهو دره ختانه ی له گو پر ستاندا بزین، ناتوانن زینده گی به ده ست بیین

باوه رپم به دارگو یز نه ماوه ، پۆژیک بیته وه به نیشتیمانی (سمۆره)، یان کورپکی بییت به داره لوك

په نجهکانی کچینی بیته وه به شو له که ی دهستی (مامۆستا که ریم) و

بیته وه به ته خه شو ر و به رگی سال له به ر بکات ..

سالی من رایگرتووم .. ، له ویستگه یه کدا پای گرتووم

دهیه ویت کۆتایی به به ربوونه وهی ناورنگی پلیکانه کانه ی گه لا بیینیت ..

پیش ئه وهی به دوای به خته وه ریدا بگه ریم، ده بییت هه ول بو (ژیان) بده م. !!!

ژیان سه ری هار و ماری تیایه ، وه ره با بزین خو مان به خته وه ره ده بین

ئا ه له مدمنبوونی دلّم، له سه ر خواستنی قودرهت له سووری پوومه تی کورسییه ک،

بو پشوودان ..

بەختەدەر بە، ئەو كاتەى ئازارەكان ھى خۆتن ، ھى مرؤفایەتین..
ھى پەنجەرەى ئاسمانن كەوھك فارگۆنى رزىو دۆشداماون.
تەوہزەلى دیوار..
بەدمەستى دەرگا..
لەبیریان چووہتەوہ، ئىمە پىچەوانەى ئاراستەكان دلە كوتىمانە و
ویژدانى سالّ وایە:
چكلىتی نوزە نوزى ھەفتە و مانگەكانى ریحانە كوشتن
بۆ باخچەكانى (ئاو) ببەینەوہ..
ئای چەند عەریزە نووسىكى نا (ئاگا)ین
نا(ئاگا)ین ، لە برینى قۇناغەكانى تەواوبوون لەلایەن سالەوہ
ئىدى كەى شەوى زاكیرە ووجودى رۆژ بىت..؟
(با) كەى سیستەمى نا جوامىرى و (دووشەفتى) ھەلگردنى دەگۆرپىت..؟
ئەى (با) كەى لە قولى برینەكانى مەلەكوت دەگەى..؟
زئىنج لە دار سنەوبەرەكان دەبارپىت ، كەى دپت..؟
ئەم (پیاوہ) كەى دپت بۆ راکشان..؟
من و بەردىك لە عىشقا سوواين، تپىر تپىر كولاین..
بەرد عاشق و
من (سائزمپىر)ىك رەق وتەنیا
بۆ شایبەك لە گەردوونى دەلالەتەكانى ئومىدما ھەبە ناوم ناوہ (بپسالى).

بەفرانبارى 2006

كەرکوك